

Повідомлення "Соціально-економічне становище Кіровоградської області" за січень–серпень 2021 року

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 серпня 2021р. становила 911670 осіб.

Упродовж січня–липня 2021р. чисельність населення зменшилася на 8458 осіб.

Порівняно із січнем–липнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 1481 особу.

Природний рух населення у січні–липні 2021р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 30 живонароджених.

Серед причин смерті населення області у січні–липні 2021р., як і у січні–липні 2020р., перше місце посідали хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення.

Обсяг міграційного скорочення населення порівняно із січнем–липнем 2020 року зріс на 437 осіб.

Доходи населення

У січні–серпні 2021р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 10797 грн і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшився на 17,6%.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–серпні 2021р. були працівники сфери державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, фінансової та страхової діяльності, лісового господарства та лісозаготівель, де заробітна плата у 1,4–1,7 рази перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, адміністративного та допоміжного обслуговування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, будівництві, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сфері інформацій та телекомунікацій, сільському господарстві, освіті, сферах операцій з нерухомим майном, охорони здоров'я. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 60,2–96,6%.

Індекс реальної заробітної плати у січні–серпні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 106,9%.

Заборгованість із виплати заробітної плати (по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) на 1 вересня 2021р. становила 11,6 млн.грн, що дорівнює 0,6% фонду оплати праці, нарахованого за серпень 2021р.

На початок вересня п.р. основна частка суми заборгованості припадала на промисловість (63,3%).

На 1 вересня 2021р. вчасно не отримали заробітну плату 1,2 тис. працівників, кожному з яких не виплачено в середньому по 9,4 тис.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у серпні 2021р. порівняно з липнем п.р. становив 100%, з початку року – 106,7%.

На споживчому ринку в серпні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої в цілому не змінилися. Проте найбільше (на 23,2%) подорожчали яйця, на 4,9–0,6% зросли ціни на кондитерські вироби з борошна, цукор, хліб, інші продукти харчування, масло, оливкову олію, сало, молоко, м'ясо та м'ясопродукти, морозиво, сметану, макаронні вироби, шоколад. Разом з цим найбільше (на 16,1%) подешевшали овочі, на 4,9–0,9% знизилась ціна на олію соняшникову, сири, фрукти, рис, кондитерські вироби з цукру, безалкогольні напої.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищились на 1%, що пов'язано з подорожчанням алкогольних напоїв на 1,3% та тютюнових виробів – на 0,6%.

Одяг і взуття подешевшали на 6,8%, у т.ч. взуття – на 9,6%, одяг – на 4,6%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,1% відбулося в основному за рахунок підвищення цін на утримання та ремонт житла на 10,7%.

Ціни на транспорт зросли на 1% в першу чергу за рахунок подорожчання палива та мастил на 1,9%, проїзду у залізничному пасажирському транспорті – на 2,2%.

Зниження цін у сфері охорони здоров'я на 0,5% відбулося в основному через здешевлення фармацевтичної продукції на 0,9%. Разом з цим подорожчали амбулаторні послуги на 0,8%.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат до оподаткування (сальдо) великих та середніх підприємств області у січні–червні 2021р. склав 622,1 млн.грн прибутку проти 68,5 млн.грн збитку у січні–червні 2020р.

Прибутковими великими та середніми підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 64,2%, отримано 1114,6 млн.грн прибутку. Основна його частина сформована підприємствами промисловості – 811,9 млн.грн (72,8% загального прибутку по області), оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 263 млн.грн (23,6%).

За видами промислової діяльності найбільші обсяги прибутку спостерігалися у підприємств переробної промисловості – 458,9 млн.грн (56,5% загального прибутку промисловості), зокрема у підприємств з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 404,9 млн.грн, машинобудування – 53,2 млн.грн.

Збитковими великими та середніми підприємствами отримано 492,5 млн.грн збитку, що у 1,6 рази менше ніж у січні–червні 2020р. Значних збитків зазнали підприємства промисловості – 330,4 млн.грн (67,1% загальної суми збитків).

Серед видів промислової діяльності найбільші обсяги збитків отримали підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 233,1 млн.грн (70,6% загальної суми збитків промисловості), переробної промисловості – 80,3 млн.грн (24,3%).

Частка збиткових підприємств у січні–червні 2021р. становила 35,8%, що на 1,4 в.п. менше порівняно із січнем–червнем 2020р. Найбільший відсоток збиткових підприємств спостерігався у серед підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (62,5%).

Промисловість

Індекс промислової продукції у серпні 2021р. порівняно з попереднім місяцем та серпнем 2020р. становив відповідно 64,1% та 63,5%, за підсумками січня–серпня 2021р. – 73,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–серпні 2021р. порівняно із січнем–серпнем 2020р. випуск промислової продукції зменшився на 44,6%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції у січні–серпні 2021р. становив 75,7%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* за січень–серпень 2021р. обсяги виробництва продукції скоротилися на 30,1%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 32,7%, інших харчових продуктів – на 23,7%, молочних продуктів – на 13,1%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 7,2%. Водночас у виробництві напоїв приріст продукції становив 23,1%, продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – 20,9%, м'яса та м'ясних продуктів – 7,9%, готових кормів для тварин – 0,2%.

У січні–серпні 2021р. порівняно з січнем–серпнем 2020р. спостерігалось зменшення виробництва олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 185 тис.т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 1,1 тис.т, виробів кондитерських з цукру інших – на 749,1 т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 489,5 т.

Водночас збільшилось виробництво свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) на 1,3 тис.т, продуктів готових та консервованих з м'яса чи субпродуктів, інших (уключаючи продукти з крові тварин; крім виробів ковбасних та подібних продуктів, гомогенізованих продуктів, виробів з печінки та страв готових) – на 155,5 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 118 т, тортів і виробів кондитерських; виробів хлібобулочних інших з додаванням підсолоджувальних речовин – на 53,7 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів у січні–серпні 2021р. індекс промислової продукції становив 87,5%, у т.ч. у виробництві одягу – 110,8%, текстильному виробництві – 84,8%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності за січень–серпень 2021р. обсяги промислової продукції зменшилися на 15,4%, у т.ч. у виготовленні виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 24,4%, виготовленні виробів з паперу та картону – на 17,8%, лісопильному та стругальному виробництві – на 12,6%, поліграфічній діяльності і наданні пов'язаних з нею послуг – на 5%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–серпні 2021р. випуск продукції збільшився на 17,5%, у т.ч. у виробництві фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 7,3%.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск промислової продукції у січні–серпні 2021р. збільшився на 13,1%, у т.ч. у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 21,3%. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів спостерігалось скорочення випуску промислової продукції на 4,3%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, порівняно із січнем–серпнем 2020р. випуск продукції зменшився на 16,1%, у т.ч. у металургійному виробництві – на 16,2%, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 11,7%.

У машинобудуванні за січень–серпень 2021р. індекс промислової продукції становив 94,8% (за січень–липень – 99,5%), у т.ч. у виробництві машин і устаткування для сільського та лісового господарства – 133,9% (145,1%), машин і устаткування загального призначення – 123,1% (122,9%). Поряд із цим випуск продукції зменшився у виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції на 61,6%, електричного устаткування – на 45,5%, автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – на 44,4%.

На підприємствах з виробництва, передачі та розподілення електроенергії обсяги виробництва порівняно з січнем–серпнем 2020р. збільшилися на 18,6%, зокрема у виробництві електроенергії – на 34,2%, розподіленні електроенергії – на 3,8%.

Будівництво

У січні–серпні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** на суму 602,6 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–серпні 2021р. порівняно з січнем–серпнем 2020р. становив 69,1%.

Нове будівництво склало 17,5% загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 49%, реконструкція та технічне переоснащення – 33,5%.

Сільське господарство

У січні–серпні 2021р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно із січнем–серпнем 2020р. склав 120%, у т.ч. у підприємствах – 129,8%, господарствах населення – 108,6%.

Рослинництво. У січні–серпні п.р. індекс продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 128%, у т.ч. у підприємствах – 134,9%, господарствах населення – 115,8%.

На 1 вересня п.р. господарствами усіх категорій культури зернові та зернобобові скошено й обмолочено на площі 537,8 тис.га, що складає 59,7% площ, посіяних під урожай 2021 року (торік – 51,8% таких площ). Із зібраної площі одержано 2516,1 тис.т зерна (у початково оприбуткованій масі), що у 1,6 раза більше ніж на початок вересня 2020р. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано 46,8 ц зерна (на 30,7% більше ніж торік), у т.ч. підприємствами – 48,6 ц (на 30,6% більше), господарствами населення – 40,6 ц (на 29,3% більше).

Тваринництво. У січні–серпні п.р. індекс продукції тваринництва порівняно із січнем–серпнем 2020р. склав 95,7%, у т.ч. у підприємствах – 89%, господарствах населення – 97,9%.

У господарствах усіх категорій у січні–серпні 2021р. загальний обсяг живої маси сільськогосподарських тварин, які були реалізовані на забій, склав 48,1 тис.т та порівняно з січнем–серпнем 2020р. зменшився на 0,4 тис.т, або на 0,8%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні–серпні 2021р. становив 15,3 тис.т, що на 10,5% більше ніж у січні–серпні 2020р., у т.ч. великої

рогатої худоби – 2,1 тис.т (на 0,6% більше), свиней – 13,2 тис.т (на 12,3% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 94,8% (у січні–серпні 2020р. – 92,5%).

Загальне виробництво (валовий надій) молока порівняно з січнем–серпнем 2020р. зменшилося на 3,4% і склало 188,2 тис.т, у т.ч. у підприємствах – збільшилося на 1,2% (42,1 тис.т), у господарствах населення – зменшилося на 4,6% (146,1 тис.т). Порівняно з січнем–серпнем 2020р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2021р., збільшився на 169 кг (на 4,1%) і становив 4270 кг.

У січні–серпні 2021р. загальна кількість одержаних яєць від птиці свійської порівняно з січнем–серпнем 2020р. зменшилася на 25,5% і склала 338,1 млн.шт.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 вересня 2021р. становила 86,3 тис. голів (на 9,5% менше ніж на 1 вересня 2020р.), у т.ч. корів – 45,3 тис. голів (на 3,6% менше); свиней – 204 тис. голів (на 7,9% менше); овець і кіз – 40,6 тис. голів (на 7,1% менше) та птиці свійської – 6926,1 тис. голів (на 6,3% менше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні–серпні 2021р. порівняно з січнем–серпнем 2020р. зросли в 1,6 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,6 раза, тваринництва – на 9,4%.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 вересня 2021р. становила 86,3 тис. голів (на 9,5% менше ніж на 1 вересня 2020р.), у т.ч. корів – 45,3 тис. голів (на 3,6% менше); свиней – 204 тис. голів (на 7,9% менше); овець і кіз – 40,6 тис. голів (на 7,1% менше) та птиці свійської – 6926,1 тис. голів (на 6,3% менше).

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику.

На 1 вересня 2021р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 957,4 тис.т зерна (на 39,9% більше, порівняно з 1 вересня 2020р.), у т.ч. 739,3 тис.т пшениці, 41,9 тис.т кукурудзи, 138,7 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 744,2 тис.т зерна (на 31,6% більше), у т.ч. 572,5 тис.т пшениці, 34,3 тис.т кукурудзи, 109,8 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 213,2 тис.т зерна (в 1,8 раза більше ніж на 1 вересня 2020р.).

Запаси насіння соняшнику становили 37,5 тис.т (у 1,6 раза менше ніж на 1 вересня 2020р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 27,5 тис.т (у 1,5 раза менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням, – 10 тис.т (у 1,9 раза менше).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2021р. становив 16501,7 млн.грн, що в порівнянних цінах на 10,2% більше обсягу січня–серпня 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2021р. становив 11645,2 млн.грн, що у порівнянних цінах на 11,7% більше обсягу січня–серпня 2020р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–липні 2021р. обсяг експорту товарів становив 545,2 млн.дол. США, імпорту – 157,5 млн.дол. Порівняно з січнем–липнем 2020р. експорт товарів скоротився на 0,8%, імпорт збільшився на 21,1%. Позитивне сальдо становило 387,7 млн.дол. (у січні–липні 2020р. – 419,4 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (168 млн.дол.), зернові культури (166,5 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (62,9 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні–липні 2021р. становив 3,46.

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами 125 країн світу. Загалом область експортувала товари до 111 країн світу.

У січні–липні 2021р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 86,1 млн.дол. (15,8% загального обсягу експорту) та скоротився на 40,2% порівняно з січнем–липнем 2020р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Португалії, Польщі, серед інших країн – до Оману, Лівії, Туреччини, Лівану, Єгипту, Китаю. Водночас зменшилися поставки до Нідерландів, Індії, Ізраїлю.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Китаю – 14,8% загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 11,2% (залишки і відходи харчової промисловості), Індії – 8,8% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Туреччини – 6,5% (чорні метали), Лівії – 6,3% (зернові культури).

У січні–липні 2021р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 187,4 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 171,6 млн.дол., готових харчових продуктів – на 70,9 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 52,2 млн.дол.

Імпорт товарів у січні–липні 2021р. здійснювався з 78 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 58,9 млн.дол. (37,4% загального обсягу) та проти січня–липня 2020р. збільшився на 8,7%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–липнем 2020р. зросли з Індонезії, Білорусі, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Польщі, скоротилися – з Чехії, Туреччини.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Німеччини – 13,1% загального обсягу імпорту (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Китаю – 11,7% (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного), США – 10% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Індонезії – 9% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 7,5% (засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У січні–липні 2021р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 43,8 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 36 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 19,4 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 11,3 млн.дол.

Транспорт

У січні–серпні 2021р. вантажообіг підприємств транспорту зменшився на 12,9% і становив 16292,2 млн.ткм.

Підприємствами транспорту перевезено 8673 тис.т вантажів, що становить 129,9% обсягу січня–серпня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–серпні 2021р. перевезено 4898,7 тис.т вантажів, що в 1,8 раза більше обсягу січня–серпня 2020р., вантажообіг становив 592,7 млн.ткм або 138,9% обсягу січня–серпня 2020р.

У січні–серпні 2021р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 1093,9 млн.пас.км, що на 36,6% більше обсягу січня–серпня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 32,8 млн. пасажирів, що на 20,3% більше обсягу січня–серпня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–серпні 2021р. перевезено 18,4 млн. пасажирів, що на 9,8% більше обсягу січня–серпня 2020р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту становив 222,6 млн.пас.км або 102,2% від обсягу січня–серпня 2020р.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами–підприємцями у січні–серпні 2021р., зменшились на 35,6% та становили 2,5 млн. пасажирів.

Тролейбусами у січні–серпні 2021р. перевезено 13,5 млн. пасажирів, що на 38,5% більше ніж у січні–серпні 2020р.

Відділ поширення інформації та комунікацій